

# Cjelobrojne funkcije

Tema koju se uglavnom ne obrađuje u školi.

# Cjelobrojne funkcije

Tema koju se uglavnom ne obrađuje u školi.

Najprije definirajmo:

# Cjelobrojne funkcije

Tema koju se uglavnom ne obrađuje u školi.

Najprije definirajmo:

pod broja  $a$  = najveći cijeli broj koji nije veći od  $a$

# Cjelobrojne funkcije

Tema koju se uglavnom ne obrađuje u školi.

Najprije definirajmo:

pod broja  $a =$  najveći cijeli broj koji nije veći od  $a$

Oznaka:  $\lfloor a \rfloor$ .

# Cjelobrojne funkcije

Tema koju se uglavnom ne obrađuje u školi.

Najprije definirajmo:

pod broja  $a$  = najveći cijeli broj koji nije veći od  $a$

Oznaka:  $\lfloor a \rfloor$ .

strop broja  $a$  = najmanji cijeli broj koji nije manji od  $a$

# Cjelobrojne funkcije

Tema koju se uglavnom ne obrađuje u školi.

Najprije definirajmo:

pod broja  $a$  = najveći cijeli broj koji nije veći od  $a$

Oznaka:  $\lfloor a \rfloor$ .

strop broja  $a$  = najmanji cijeli broj koji nije manji od  $a$

Oznaka:  $\lceil a \rceil$ .

# Cjelobrojne funkcije

pod od  $a$  = najveće cijelo od  $a$

strop od  $a$  = najmanje cijelo od  $a$

# Cjelobrojne funkcije

pod od  $a$  = najveće cijelo od  $a$

strop od  $a$  = najmanje cijelo od  $a$

Kada obrađivati u školi?

# Cjelobrojne funkcije

pod od  $a$  = najveće cijelo od  $a$

strop od  $a$  = najmanje cijelo od  $a$

Kada obrađivati u školi?

U višim razredima osnovne škole

# Cjelobrojne funkcije

pod od  $a$  = najveće cijelo od  $a$

strop od  $a$  = najmanje cijelo od  $a$

Kada obrađivati u školi?

U višim razredima osnovne škole - kad učenici usvoje racionalne i realne brojeve

# Cjelobrojne funkcije

pod od  $a$  = najveće cijelo od  $a$

strop od  $a$  = najmanje cijelo od  $a$

Kada obrađivati u školi?

U višim razredima osnovne škole - kad učenici usvoje racionalne i realne brojeve (bez spominjanja termina *funkcije*,

# Cjelobrojne funkcije

pod od  $a$  = najveće cijelo od  $a$

strop od  $a$  = najmanje cijelo od  $a$

Kada obrađivati u školi?

U višim razredima osnovne škole - kad učenici usvoje racionalne i realne brojeve (bez spominjanja termina *funkcije*, pogodno za odnose na brojevnom pravcu).

# Cjelobrojne funkcije

pod od  $a$  = najveće cijelo od  $a$

strop od  $a$  = najmanje cijelo od  $a$

Kada obrađivati u školi?

U višim razredima osnovne škole - kad učenici usvoje racionalne i realne brojeve (bez spominjanja termina *funkcije*, pogodno za odnose na brojevnom pravcu).

U srednjoj školi

# Cjelobrojne funkcije

pod od  $a$  = najveće cijelo od  $a$

strop od  $a$  = najmanje cijelo od  $a$

Kada obrađivati u školi?

U višim razredima osnovne škole - kad učenici usvoje racionalne i realne brojeve (bez spominjanja termina *funkcije*, pogodno za odnose na brojevnom pravcu).

U srednjoj školi - u 4. razredu može i kao funkcije  $\lfloor \cdot \rfloor, \lceil \cdot \rceil : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{Z}$ .

# Cjelobrojne funkcije

Primjeri:

# Cjelobrojne funkcije

Primjeri: (ključni za usvajanje ovih pojmoveva)

# Cjelobrojne funkcije

Primjeri: (ključni za usvajanje ovih pojmova)

$$\lfloor 5.2 \rfloor = 5, \lceil 5.2 \rceil = 6$$

# Cjelobrojne funkcije

Primjeri: (ključni za usvajanje ovih pojmova)

$$\lfloor 5.2 \rfloor = 5, \lceil 5.2 \rceil = 6$$

$$\lfloor 2 \rfloor = 2, \lceil 2 \rceil = 2$$

# Cjelobrojne funkcije

Primjeri: (ključni za usvajanje ovih pojmova)

$$\lfloor 5.2 \rfloor = 5, \lceil 5.2 \rceil = 6$$

$$\lfloor 2 \rfloor = 2, \lceil 2 \rceil = 2$$

$$\lfloor \sqrt{3} \rfloor = 1, \lceil \sqrt{3} \rceil = 2$$

# Cjelobrojne funkcije

Primjeri: (ključni za usvajanje ovih pojmova)

$$\lfloor 5.2 \rfloor = 5, \lceil 5.2 \rceil = 6$$

$$\lfloor 2 \rfloor = 2, \lceil 2 \rceil = 2$$

$$\lfloor \sqrt{3} \rfloor = 1, \lceil \sqrt{3} \rceil = 2$$

$$\lfloor -\pi \rfloor = -4, \lceil -\pi \rceil = -3$$

# Cjelobrojne funkcije

Primjeri: (ključni za usvajanje ovih pojmova)

$$\lfloor 5.2 \rfloor = 5, \lceil 5.2 \rceil = 6$$

$$\lfloor 2 \rfloor = 2, \lceil 2 \rceil = 2$$

$$\lfloor \sqrt{3} \rfloor = 1, \lceil \sqrt{3} \rceil = 2$$

$$\lfloor -\pi \rfloor = -4, \lceil -\pi \rceil = -3$$

Zatim može i općenitije:

# Cjelobrojne funkcije

Primjeri: (ključni za usvajanje ovih pojmova)

$$\lfloor 5.2 \rfloor = 5, \lceil 5.2 \rceil = 6$$

$$\lfloor 2 \rfloor = 2, \lceil 2 \rceil = 2$$

$$\lfloor \sqrt{3} \rfloor = 1, \lceil \sqrt{3} \rceil = 2$$

$$\lfloor -\pi \rfloor = -4, \lceil -\pi \rceil = -3$$

Zatim može i općenitije:

$$\lfloor a \rfloor = a$$

# Cjelobrojne funkcije

Primjeri: (ključni za usvajanje ovih pojmova)

$$\lfloor 5.2 \rfloor = 5, \lceil 5.2 \rceil = 6$$

$$\lfloor 2 \rfloor = 2, \lceil 2 \rceil = 2$$

$$\lfloor \sqrt{3} \rfloor = 1, \lceil \sqrt{3} \rceil = 2$$

$$\lfloor -\pi \rfloor = -4, \lceil -\pi \rceil = -3$$

Zatim može i općenitije:

$$\lfloor a \rfloor = a \text{ jedino ako je } a \text{ cijeli broj}$$

# Cjelobrojne funkcije

Primjeri: (ključni za usvajanje ovih pojmova)

$$\lfloor 5.2 \rfloor = 5, \lceil 5.2 \rceil = 6$$

$$\lfloor 2 \rfloor = 2, \lceil 2 \rceil = 2$$

$$\lfloor \sqrt{3} \rfloor = 1, \lceil \sqrt{3} \rceil = 2$$

$$\lfloor -\pi \rfloor = -4, \lceil -\pi \rceil = -3$$

Zatim može i općenitije:

$$\lfloor a \rfloor = a \text{ jedino ako je } a \text{ cijeli broj}$$

$$\lfloor a \rfloor \leq a,$$

# Cjelobrojne funkcije

Primjeri: (ključni za usvajanje ovih pojmova)

$$\lfloor 5.2 \rfloor = 5, \lceil 5.2 \rceil = 6$$

$$\lfloor 2 \rfloor = 2, \lceil 2 \rceil = 2$$

$$\lfloor \sqrt{3} \rfloor = 1, \lceil \sqrt{3} \rceil = 2$$

$$\lfloor -\pi \rfloor = -4, \lceil -\pi \rceil = -3$$

Zatim može i općenitije:

$$\lfloor a \rfloor = a \text{ jedino ako je } a \text{ cijeli broj}$$

$$\lfloor a \rfloor \leq a,$$

$$a \leq \lceil a \rceil$$

# Cjelobrojne funkcije

Primjeri: (ključni za usvajanje ovih pojmova)

$$\lfloor 5.2 \rfloor = 5, \lceil 5.2 \rceil = 6$$

$$\lfloor 2 \rfloor = 2, \lceil 2 \rceil = 2$$

$$\lfloor \sqrt{3} \rfloor = 1, \lceil \sqrt{3} \rceil = 2$$

$$\lfloor -\pi \rfloor = -4, \lceil -\pi \rceil = -3$$

Zatim može i općenitije:

$\lfloor a \rfloor = a$  jedino ako je  $a$  cijeli broj

$$\lfloor a \rfloor \leq a,$$

$$a \leq \lceil a \rceil$$

$$\lfloor a \rfloor = \lceil a \rceil$$

# Cjelobrojne funkcije

Primjeri: (ključni za usvajanje ovih pojmova)

$$\lfloor 5.2 \rfloor = 5, \lceil 5.2 \rceil = 6$$

$$\lfloor 2 \rfloor = 2, \lceil 2 \rceil = 2$$

$$\lfloor \sqrt{3} \rfloor = 1, \lceil \sqrt{3} \rceil = 2$$

$$\lfloor -\pi \rfloor = -4, \lceil -\pi \rceil = -3$$

Zatim može i općenitije:

$\lfloor a \rfloor = a$  jedino ako je  $a$  cijeli broj

$$\lfloor a \rfloor \leq a,$$

$$a \leq \lceil a \rceil$$

$$\lfloor a \rfloor = \lceil a \rceil$$

jedino ako je  $a$  cijeli broj

# Cjelobrojne funkcije

Primjeri: (ključni za usvajanje ovih pojmova)

$$\lfloor 5.2 \rfloor = 5, \lceil 5.2 \rceil = 6$$

$$\lfloor 2 \rfloor = 2, \lceil 2 \rceil = 2$$

$$\lfloor \sqrt{3} \rfloor = 1, \lceil \sqrt{3} \rceil = 2$$

$$\lfloor -\pi \rfloor = -4, \lceil -\pi \rceil = -3$$

Zatim može i općenitije:

$\lfloor a \rfloor = a$  jedino ako je  $a$  cijeli broj

$$\lfloor a \rfloor \leq a,$$

$$a \leq \lceil a \rceil$$

$$\lfloor a \rfloor = \lceil a \rceil$$

jedino ako je  $a$  cijeli broj

# Cjelobrojne funkcije



Slika: Prikaz poda i stropa na brojevnom pravcu ( $a \notin \mathbb{Z}$ )

# Cjelobrojne funkcije

Još općenitije

# Cjelobrojne funkcije

Još općenitije

Za svaki realan broj  $a$  vrijedi  $\lfloor a \rfloor \leq a < \lfloor a \rfloor + 1$

# Cjelobrojne funkcije

Još općenitije

Za svaki realan broj  $a$  vrijedi  $\lfloor a \rfloor \leq a < \lfloor a \rfloor + 1$   
(drugim riječima,  $\lfloor a \rfloor$  i  $\lfloor a \rfloor + 1$  su uzastopni cijeli brojevi između  
kojih se nalazi  $a$ )

# Cjelobrojne funkcije

Još općenitije

Za svaki realan broj  $a$  vrijedi  $\lfloor a \rfloor \leq a < \lfloor a \rfloor + 1$

(drugim riječima,  $\lfloor a \rfloor$  i  $\lfloor a \rfloor + 1$  su uzastopni cijeli brojevi između kojih se nalazi  $a$ ) - isto vrijedi i za  $\lceil a \rceil - 1$  i  $\lceil a \rceil$ .

# Cjelobrojne funkcije

Pojavljivanje u udžbenicima?

# Cjelobrojne funkcije

Pojavljivanje u udžbenicima?

Glavna mjera kuta  $\alpha$  je jednaka  $\alpha - \lfloor \frac{\alpha}{360} \rfloor \cdot 360^\circ$ .

# Cjelobrojne funkcije

Pojavljivanje u udžbenicima?

Glavna mjera kuta  $\alpha$  je jednaka  $\alpha - \lfloor \frac{\alpha}{360} \rfloor \cdot 360^\circ$ . Odakle?

# Cjelobrojne funkcije

Pojavljivanje u udžbenicima?

Glavna mjeru kuta  $\alpha$  je jednaka  $\alpha - \lfloor \frac{\alpha}{360} \rfloor \cdot 360^\circ$ . Odakle?

Za prirodne brojeve  $a, b$  je  $\lfloor \frac{a}{b} \rfloor$  kvocijent cjelobrojnog dijeljenja:

# Cjelobrojne funkcije

Pojavljivanje u udžbenicima?

Glavna mjeru kuta  $\alpha$  je jednaka  $\alpha - \left\lfloor \frac{\alpha}{360} \right\rfloor \cdot 360^\circ$ . Odakle?

Za prirodne brojeve  $a, b$  je  $\left\lfloor \frac{a}{b} \right\rfloor$  kvocijent cjelobrojnog dijeljenja:

$$22 = 3 \cdot 7 + 1 = \left\lfloor \frac{22}{7} \right\rfloor \cdot 7 + 1$$

# Cjelobrojne funkcije

Pojavljivanje u udžbenicima?

Glavna mjeru kuta  $\alpha$  je jednaka  $\alpha - \left\lfloor \frac{\alpha}{360} \right\rfloor \cdot 360^\circ$ . Odakle?

Za prirodne brojeve  $a, b$  je  $\left\lfloor \frac{a}{b} \right\rfloor$  kvocijent cjelobrojnog dijeljenja:

$$22 = 3 \cdot 7 + 1 = \left\lfloor \frac{22}{7} \right\rfloor \cdot 7 + 1$$

$a - \left\lfloor \frac{a}{b} \right\rfloor \cdot b$  je ostatak pri dijeljenju broja  $a$  brojem  $b$

# Cjelobrojne funkcije

Cjelobrojne funkcije su česte u kombinatornim problemima.

# Cjelobrojne funkcije

Cjelobrojne funkcije su česte u kombinatornim problemima.  
Neka su  $a$  i  $b$  brojevi takvi da je  $a < b$ .

# Cjelobrojne funkcije

Cjelobrojne funkcije su česte u kombinatornim problemima.  
Neka su  $a$  i  $b$  brojevi takvi da je  $a < b$ . Odredite broj (cijelih) brojeva između  $a$  i  $b$ .

# Cjelobrojne funkcije

Cjelobrojne funkcije su česte u kombinatornim problemima.  
Neka su  $a$  i  $b$  brojevi takvi da je  $a < b$ . Odredite broj (cijelih) brojeva između  $a$  i  $b$ . (pri tome brojimo i  $a$  i  $b$ )

# Cjelobrojne funkcije

Cjelobrojne funkcije su česte u kombinatornim problemima.

Neka su  $a$  i  $b$  brojevi takvi da je  $a < b$ . Odredite broj (cijelih) brojeva između  $a$  i  $b$ . (pri tome brojimo i  $a$  i  $b$ )

Prilagoditi dobi učenika!

# Cjelobrojne funkcije

Cjelobrojne funkcije su česte u kombinatornim problemima.

Neka su  $a$  i  $b$  brojevi takvi da je  $a < b$ . Odredite broj (cijelih) brojeva između  $a$  i  $b$ . (pri tome brojimo i  $a$  i  $b$ )

Prilagoditi dobi učenika!

Za 5., 6. razred uzimamo da su  $a$  i  $b$  prirodni brojevi.

# Cjelobrojne funkcije

Cjelobrojne funkcije su česte u kombinatornim problemima.

Neka su  $a$  i  $b$  brojevi takvi da je  $a < b$ . Odredite broj (cijelih) brojeva između  $a$  i  $b$ . (pri tome brojimo i  $a$  i  $b$ )

Prilagoditi dobi učenika!

Za 5., 6. razred uzimamo da su  $a$  i  $b$  prirodni brojevi.

Pogledamo nekoliko primjera iz kojih nastojimo izvući općeniti zaključak:

# Cjelobrojne funkcije

Cjelobrojne funkcije su česte u kombinatornim problemima.

Neka su  $a$  i  $b$  brojevi takvi da je  $a < b$ . Odredite broj (cijelih) brojeva između  $a$  i  $b$ . (pri tome brojimo i  $a$  i  $b$ )

Prilagoditi dobi učenika!

Za 5., 6. razred uzimamo da su  $a$  i  $b$  prirodni brojevi.

Pogledamo nekoliko primjera iz kojih nastojimo izvući općeniti zaključak:

$a = 3, b = 7: 3, 4, 5, 6, 7 \rightarrow 5$  brojeva

# Cjelobrojne funkcije

Cjelobrojne funkcije su česte u kombinatornim problemima.

Neka su  $a$  i  $b$  brojevi takvi da je  $a < b$ . Odredite broj (cijelih) brojeva između  $a$  i  $b$ . (pri tome brojimo i  $a$  i  $b$ )

Prilagoditi dobi učenika!

Za 5., 6. razred uzimamo da su  $a$  i  $b$  prirodni brojevi.

Pogledamo nekoliko primjera iz kojih nastojimo izvući općeniti zaključak:

$a = 3, b = 7: 3, 4, 5, 6, 7 \rightarrow 5$  brojeva

$a = 5, b = 12: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 \rightarrow 8$  brojeva

# Cjelobrojne funkcije

Cjelobrojne funkcije su česte u kombinatornim problemima.

Neka su  $a$  i  $b$  brojevi takvi da je  $a < b$ . Odredite broj (cijelih) brojeva između  $a$  i  $b$ . (pri tome brojimo i  $a$  i  $b$ )

Prilagoditi dobi učenika!

Za 5., 6. razred uzimamo da su  $a$  i  $b$  prirodni brojevi.

Pogledamo nekoliko primjera iz kojih nastojimo izvući općeniti zaključak:

$a = 3, b = 7: 3, 4, 5, 6, 7 \rightarrow 5$  brojeva

$a = 5, b = 12: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 \rightarrow 8$  brojeva

Općenito:  $b - a + 1$  brojeva

# Cjelobrojne funkcije

Za 7. razred uključimo i negativne cijele brojeve

# Cjelobrojne funkcije

Za 7. razred uključimo i negativne cijele brojeve - opet pogledati neki primjer

# Cjelobrojne funkcije

Za 7. razred uključimo i negativne cijele brojeve - opet pogledati neki primjer

$$a = -2, b = 4: -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4 \rightarrow 7 \text{ brojeva}$$

# Cjelobrojne funkcije

Za 7. razred uključimo i negativne cijele brojeve - opet pogledati neki primjer

$a = -2, b = 4: -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4 \rightarrow 7$  brojeva

$a = -6, b = -2: -6, -5, -4, -3, -2 \rightarrow 5$  brojeva

# Cjelobrojne funkcije

Za 7. razred uključimo i negativne cijele brojeve - opet pogledati neki primjer

$a = -2, b = 4: -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4 \rightarrow 7$  brojeva

$a = -6, b = -2: -6, -5, -4, -3, -2 \rightarrow 5$  brojeva

Formula  $b - a + 1$  prolazi i u ovom slučaju.

# Cjelobrojne funkcije

Za 7. razred uključimo i negativne cijele brojeve - opet pogledati neki primjer

$a = -2, b = 4: -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4 \rightarrow 7$  brojeva

$a = -6, b = -2: -6, -5, -4, -3, -2 \rightarrow 5$  brojeva

Formula  $b - a + 1$  prolazi i u ovom slučaju.

Za 8. razred i srednju školu - racionalni ili realni brojevi  $a$  i  $b$

# Cjelobrojne funkcije

Za 7. razred uključimo i negativne cijele brojeve - opet pogledati neki primjer

$a = -2, b = 4: -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4 \rightarrow 7$  brojeva

$a = -6, b = -2: -6, -5, -4, -3, -2 \rightarrow 5$  brojeva

Formula  $b - a + 1$  prolazi i u ovom slučaju.

Za 8. razred i srednju školu - racionalni ili realni brojevi  $a$  i  $b$  - sada formula sigurno ne prolazi, ali imamo formula za cijele brojeve

# Cjelobrojne funkcije

Koji je najmanji cijeli broj koji se nalazi između  $a$  i  $b$ ?

# Cjelobrojne funkcije

Koji je najmanji cijeli broj koji se nalazi između  $a$  i  $b$ ? To je najmanji cijeli broj koji nije manji od  $a$ ,

# Cjelobrojne funkcije

Koji je najmanji cijeli broj koji se nalazi između  $a$  i  $b$ ? To je najmanji cijeli broj koji nije manji od  $a$ , tj.  $\lceil a \rceil$ .

# Cjelobrojne funkcije

Koji je najmanji cijeli broj koji se nalazi između  $a$  i  $b$ ? To je najmanji cijeli broj koji nije manji od  $a$ , tj.  $\lceil a \rceil$ .

Koji je najveći cijeli broj koji se nalazi između  $a$  i  $b$ ?

# Cjelobrojne funkcije

Koji je najmanji cijeli broj koji se nalazi između  $a$  i  $b$ ? To je najmanji cijeli broj koji nije manji od  $a$ , tj.  $\lceil a \rceil$ .

Koji je najveći cijeli broj koji se nalazi između  $a$  i  $b$ ? To je najveći cijeli broj koji nije veći od  $b$ ,

# Cjelobrojne funkcije

Koji je najmanji cijeli broj koji se nalazi između  $a$  i  $b$ ? To je najmanji cijeli broj koji nije manji od  $a$ , tj.  $\lceil a \rceil$ .

Koji je najveći cijeli broj koji se nalazi između  $a$  i  $b$ ? To je najveći cijeli broj koji nije veći od  $b$ , tj.  $\lfloor b \rfloor$ .

# Cjelobrojne funkcije

Koji je najmanji cijeli broj koji se nalazi između  $a$  i  $b$ ? To je najmanji cijeli broj koji nije manji od  $a$ , tj.  $\lceil a \rceil$ .

Koji je najveći cijeli broj koji se nalazi između  $a$  i  $b$ ? To je najveći cijeli broj koji nije veći od  $b$ , tj.  $\lfloor b \rfloor$ .

Dakle, tražimo broj cijelih brojeva između  $\lceil a \rceil$  i  $\lfloor b \rfloor$ ,

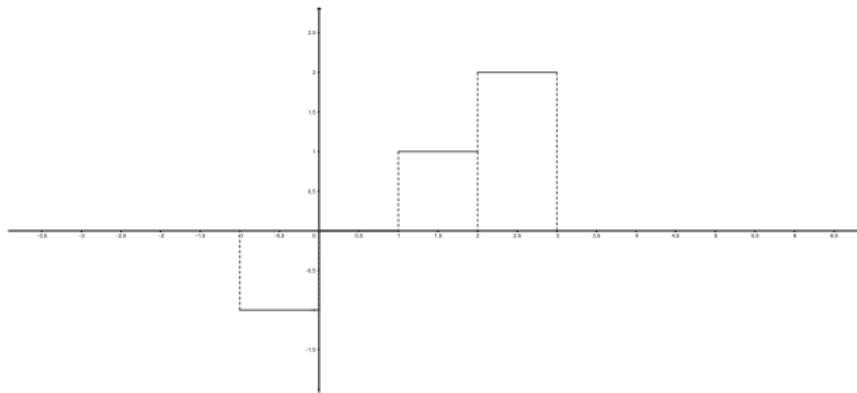
# Cjelobrojne funkcije

Koji je najmanji cijeli broj koji se nalazi između  $a$  i  $b$ ? To je najmanji cijeli broj koji nije manji od  $a$ , tj.  $\lceil a \rceil$ .

Koji je najveći cijeli broj koji se nalazi između  $a$  i  $b$ ? To je najveći cijeli broj koji nije veći od  $b$ , tj.  $\lfloor b \rfloor$ .

Dakle, tražimo broj cijelih brojeva između  $\lceil a \rceil$  i  $\lfloor b \rfloor$ , a to je  $\lfloor b \rfloor - \lceil a \rceil + 1$ .

# Cjelobrojne funkcije



Slika: Graf funkcije pod (nad intervalom  $(-1, 3)$ )

# Cjelobrojne funkcije

Primjer funkcije koja nije neprekidna, ali je integrabilna:

# Cjelobrojne funkcije

Primjer funkcije koja nije neprekidna, ali je integrabilna: (po interpretaciji preko površine)

# Cjelobrojne funkcije

Primjer funkcije koja nije neprekidna, ali je integrabilna: (po interpretaciji preko površine)

$$\begin{aligned}\int_{-1}^3 \lfloor x \rfloor dx &= \int_{-1}^0 \lfloor x \rfloor dx + \int_0^1 \lfloor x \rfloor dx + \int_1^2 \lfloor x \rfloor dx + \int_2^3 \lfloor x \rfloor dx \\ &= -1 + 0 + 1 + 2 = 2\end{aligned}$$

# Cjelobrojne funkcije

Primjer funkcije koja nije neprekidna, ali je integrabilna: (po interpretaciji preko površine)

$$\begin{aligned}\int_{-1}^3 \lfloor x \rfloor dx &= \int_{-1}^0 \lfloor x \rfloor dx + \int_0^1 \lfloor x \rfloor dx + \int_1^2 \lfloor x \rfloor dx + \int_2^3 \lfloor x \rfloor dx \\ &= -1 + 0 + 1 + 2 = 2\end{aligned}$$

# Cjelobrojne funkcije

Razlomljeni dio od  $x$ :

# Cjelobrojne funkcije

Razlomljeni dio od  $x$ :  $\{x\} = x - \lfloor x \rfloor$

# Cjelobrojne funkcije

Razlomljeni dio od  $x$ :  $\{x\} = x - \lfloor x \rfloor$  ( $x = \lfloor x \rfloor + \{x\}$ )

# Cjelobrojne funkcije

Razlomljeni dio od  $x$ :  $\{x\} = x - \lfloor x \rfloor$  ( $x = \lfloor x \rfloor + \{x\}$ )  
 $\{2.5\} = 0.5$

# Cjelobrojne funkcije

Razlomljeni dio od  $x$ :  $\{x\} = x - \lfloor x \rfloor$  ( $x = \lfloor x \rfloor + \{x\}$ )

$$\{2.5\} = 0.5$$

$$\{4\} = 0$$

# Cjelobrojne funkcije

Razlomljeni dio od  $x$ :  $\{x\} = x - \lfloor x \rfloor$  ( $x = \lfloor x \rfloor + \{x\}$ )

$$\{2.5\} = 0.5$$

$$\{4\} = 0$$

$$\{-2.3\} = 0.7$$

# Cjelobrojne funkcije

Razlomljeni dio od  $x$ :  $\{x\} = x - \lfloor x \rfloor$  ( $x = \lfloor x \rfloor + \{x\}$ )

$$\{2.5\} = 0.5$$

$$\{4\} = 0$$

$$\{-2.3\} = 0.7$$

Zaključak:

# Cjelobrojne funkcije

Razlomljeni dio od  $x$ :  $\{x\} = x - \lfloor x \rfloor$  ( $x = \lfloor x \rfloor + \{x\}$ )

$$\{2.5\} = 0.5$$

$$\{4\} = 0$$

$$\{-2.3\} = 0.7$$

Zaključak:  $0 \leq \{x\} < 1$ ,

# Cjelobrojne funkcije

Razlomljeni dio od  $x$ :  $\{x\} = x - \lfloor x \rfloor$  ( $x = \lfloor x \rfloor + \{x\}$ )

$$\{2.5\} = 0.5$$

$$\{4\} = 0$$

$$\{-2.3\} = 0.7$$

Zaključak:  $0 \leq \{x\} < 1$ ,  $\{x\} = 0$  jedino za cijeli broj  $x$

# Cjelobrojne funkcije

Razlomljeni dio od  $x$ :  $\{x\} = x - \lfloor x \rfloor$  ( $x = \lfloor x \rfloor + \{x\}$ )

$$\{2.5\} = 0.5$$

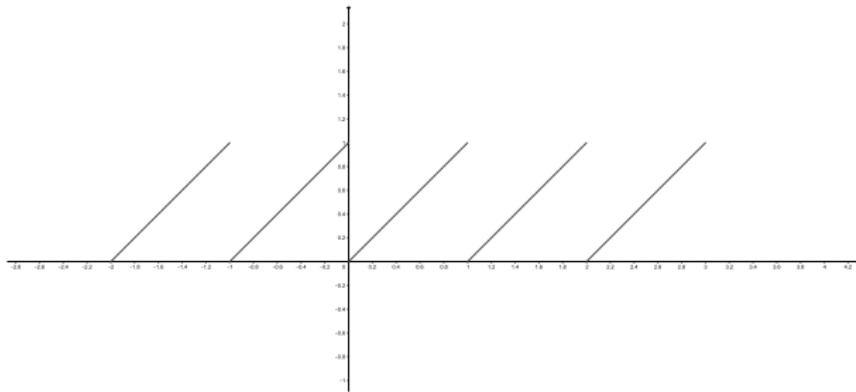
$$\{4\} = 0$$

$$\{-2.3\} = 0.7$$

Zaključak:  $0 \leq \{x\} < 1$ ,  $\{x\} = 0$  jedino za cijeli broj  $x$

Periodična funkcija temeljnog perioda 1.

# Cjelobrojne funkcije



Slika: Graf funkcije  $f(x) = \{x\}$  (nad intervalom  $\langle -2, 3 \rangle$ )

# Cjelobrojne funkcije

Odrediti broj znamenki prirodnog broja  $n$ , prigodno uz učenje logaritama.

# Cjelobrojne funkcije

Odrediti broj znamenki prirodnog broja  $n$ , prigodno uz učenje logaritama. Temeljno pitanje: kako odrediti koliko prirodan broj  $n$  ima znamenki?

# Cjelobrojne funkcije

Odrediti broj znamenki prirodnog broja  $n$ , prigodno uz učenje logaritama. Temeljno pitanje: kako odrediti koliko prirodan broj  $n$  ima znamenki?

Označimo broj znamenki prirodnog broja  $n$  s  $r$ .

# Cjelobrojne funkcije

Odrediti broj znamenki prirodnog broja  $n$ , prigodno uz učenje logaritama. Temeljno pitanje: kako odrediti koliko prirodan broj  $n$  ima znamenki?

Označimo broj znamenki prirodnog broja  $n$  s  $r$ .  
 $n$  dvoznamenkast:  $10 \leq n < 10^2$

# Cjelobrojne funkcije

Odrediti broj znamenki prirodnog broja  $n$ , prigodno uz učenje logaritama. Temeljno pitanje: kako odrediti koliko prirodan broj  $n$  ima znamenki?

Označimo broj znamenki prirodnog broja  $n$  s  $r$ .

$n$  dvoznamenkast:  $10 \leq n < 10^2$

$n$  troznamenkast vrijedi  $10^2 \leq n < 10^3$

# Cjelobrojne funkcije

Odrediti broj znamenki prirodnog broja  $n$ , prigodno uz učenje logaritama. Temeljno pitanje: kako odrediti koliko prirodan broj  $n$  ima znamenki?

Označimo broj znamenki prirodnog broja  $n$  s  $r$ .

$n$  dvoznamenkast:  $10 \leq n < 10^2$

$n$  troznamenkast vrijedi  $10^2 \leq n < 10^3$

općenito vrijedi  $10^{r-1} \leq n < 10^r$ .

# Cjelobrojne funkcije

Slijedi  $r - 1 \leq \log n < r$ .

# Cjelobrojne funkcije

Slijedi  $r - 1 \leq \log n < r$ .

$r - 1$  i  $r$  su uzastopni cijeli brojevi pa je  $r - 1 = \lfloor \log n \rfloor$  i konačno  
 $r = \lfloor \log n \rfloor + 1$

# Cjelobrojne funkcije

Slijedi  $r - 1 \leq \log n < r$ .

$r - 1$  i  $r$  su uzastopni cijeli brojevi pa je  $r - 1 = \lfloor \log n \rfloor$  i konačno  
 $r = \lfloor \log n \rfloor + 1$

Broj znamenki prirodnog broja  $n$  jednak je  $\lfloor \log n \rfloor + 1$ .

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Neka u decimalnom zapisu broja  $2^{1997}$  ima  $m$  znamenki, a u zapisu broja  $5^{1997}$  ima  $n$  znamenki. Odrediti  $m + n$ .

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Neka u decimalnom zapisu broja  $2^{1997}$  ima  $m$  znamenki, a u zapisu broja  $5^{1997}$  ima  $n$  znamenki. Odrediti  $m + n$ .

Uočimo da ne trebao odrediti  $m$  niti  $n$ , već njihovu sumu.

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Neka u decimalnom zapisu broja  $2^{1997}$  ima  $m$  znamenki, a u zapisu broja  $5^{1997}$  ima  $n$  znamenki. Odrediti  $m + n$ .

Uočimo da ne trebao odrediti  $m$  niti  $n$ , već njihovu sumu.

Znamo da je  $m = \lfloor \log(2^{1997}) \rfloor + 1 = \lfloor 1997 \cdot \log 2 \rfloor + 1$  te  
 $n = \lfloor 1997 \cdot \log 5 \rfloor + 1$ .

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Neka u decimalnom zapisu broja  $2^{1997}$  ima  $m$  znamenki, a u zapisu broja  $5^{1997}$  ima  $n$  znamenki. Odrediti  $m + n$ .

Uočimo da ne trebao odrediti  $m$  niti  $n$ , već njihovu sumu.

Znamo da je  $m = \lfloor \log(2^{1997}) \rfloor + 1 = \lfloor 1997 \cdot \log 2 \rfloor + 1$  te  
 $n = \lfloor 1997 \cdot \log 5 \rfloor + 1$ .

Kako  $1997 \cdot \log 2$  i  $1997 \cdot \log 5$  nisu cijeli, slijedi

$$1997 \cdot \log 2 < m < 1997 \cdot \log 2 + 1 \text{ i}$$

$$1997 \cdot \log 5 < n < 1997 \cdot \log 5 + 1.$$

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Neka u decimalnom zapisu broja  $2^{1997}$  ima  $m$  znamenki, a u zapisu broja  $5^{1997}$  ima  $n$  znamenki. Odrediti  $m + n$ .

Uočimo da ne trebao odrediti  $m$  niti  $n$ , već njihovu sumu.

Znamo da je  $m = \lfloor \log(2^{1997}) \rfloor + 1 = \lfloor 1997 \cdot \log 2 \rfloor + 1$  te  
 $n = \lfloor 1997 \cdot \log 5 \rfloor + 1$ .

Kako  $1997 \cdot \log 2$  i  $1997 \cdot \log 5$  nisu cijeli, slijedi

$$1997 \cdot \log 2 < m < 1997 \cdot \log 2 + 1 \text{ i}$$

$$1997 \cdot \log 5 < n < 1997 \cdot \log 5 + 1.$$

# Cjelobrojne funkcije

Sada je

$$1997 \cdot \log 2 + 1997 \cdot \log 5 < m+n < 1997 \cdot \log 2 + 1 + 1997 \cdot \log 5 + 1.$$

# Cjelobrojne funkcije

Sada je

$$1997 \cdot \log 2 + 1997 \cdot \log 5 < m+n < 1997 \cdot \log 2 + 1 + 1997 \cdot \log 5 + 1.$$

$$\begin{aligned} \text{Iz } 1997 \cdot \log 2 + 1997 \cdot \log 5 &= 1997 \cdot (\log 2 + \log 5) = \\ 1997 \cdot \log(2 \cdot 5) &= 1997 \end{aligned}$$

# Cjelobrojne funkcije

Sada je

$$1997 \cdot \log 2 + 1997 \cdot \log 5 < m+n < 1997 \cdot \log 2 + 1 + 1997 \cdot \log 5 + 1.$$

$$\text{Iz } 1997 \cdot \log 2 + 1997 \cdot \log 5 = 1997 \cdot (\log 2 + \log 5) =$$

$$1997 \cdot \log(2 \cdot 5) = 1997 \text{ te dobivamo } 1997 < m+n < 1999$$

# Cjelobrojne funkcije

Sada je

$$1997 \cdot \log 2 + 1997 \cdot \log 5 < m+n < 1997 \cdot \log 2 + 1 + 1997 \cdot \log 5 + 1.$$

$$\text{Iz } 1997 \cdot \log 2 + 1997 \cdot \log 5 = 1997 \cdot (\log 2 + \log 5) =$$

$$1997 \cdot \log(2 \cdot 5) = 1997 \text{ te dobivamo } 1997 < m+n < 1999 \text{ pa je}$$

$$m+n = 1998.$$

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $\lfloor 3x^2 - x \rfloor = x + 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ .

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $\lfloor 3x^2 - x \rfloor = x + 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ . (U ovakvim zadatcima se uvijek dodaje i definicija funkcije pod.)

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $\lfloor 3x^2 - x \rfloor = x + 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ . (U ovakvim zadatcima se uvijek dodaje i definicija funkcije pod.)

Primijetimo da je lijeva strana jednadžbe cijeli broj.

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $\lfloor 3x^2 - x \rfloor = x + 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ . (U ovakvim zadatcima se uvijek dodaje i definicija funkcije pod.)

Primijetimo da je lijeva strana jednadžbe cijeli broj. Zato i desna strana mora biti cijeli broj, tj.  $x \in \mathbb{Z}$ .

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $\lfloor 3x^2 - x \rfloor = x + 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ . (U ovakvim zadatcima se uvijek dodaje i definicija funkcije pod.)

Primijetimo da je lijeva strana jednadžbe cijeli broj. Zato i desna strana mora biti cijeli broj, tj.  $x \in \mathbb{Z}$ . No, tada je i  $3x^2 - x$  cijeli broj te jednadžba prelazi u  $3x^2 - x = x + 1$ .

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $\lfloor 3x^2 - x \rfloor = x + 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ . (U ovakvim zadatcima se uvijek dodaje i definicija funkcije pod.)

Primijetimo da je lijeva strana jednadžbe cijeli broj. Zato i desna strana mora biti cijeli broj, tj.  $x \in \mathbb{Z}$ . No, tada je i  $3x^2 - x$  cijeli broj te jednadžba prelazi u  $3x^2 - x = x + 1$ . Dobivamo kvadratnu jednadžbu  $3x^2 - 2x - 1 = 0$ ,

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $|3x^2 - x| = x + 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ . (U ovakvim zadatcima se uvijek dodaje i definicija funkcije pod.)

Primijetimo da je lijeva strana jednadžbe cijeli broj. Zato i desna strana mora biti cijeli broj, tj.  $x \in \mathbb{Z}$ . No, tada je i  $3x^2 - x$  cijeli broj te jednadžba prelazi u  $3x^2 - x = x + 1$ . Dobivamo kvadratnu jednadžbu  $3x^2 - 2x - 1 = 0$ , čije jedino cjelobrojno rješenje je 1.

# Cjelobrojne funkcije

**Zadatak.**

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $\lfloor \frac{x^2+3}{x+2} \rfloor = x - 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ .

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $\lfloor \frac{x^2+3}{x+2} \rfloor = x - 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ . Na isti način kao u prethodnom zadatku vidimo da je  $x$  cijeli broj.

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $\lfloor \frac{x^2+3}{x+2} \rfloor = x - 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ . Na isti način kao u prethodnom zadatku vidimo da je  $x$  cijeli broj.

Primijetimo da za cijeli broj  $a$  i realan broj  $b$  vrijedi  $\lfloor a + b \rfloor = a + \lfloor b \rfloor$ .

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $\left\lfloor \frac{x^2+3}{x+2} \right\rfloor = x - 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ . Na isti način kao u prethodnom zadatku vidimo da je  $x$  cijeli broj.

Primijetimo da za cijeli broj  $a$  i realan broj  $b$  vrijedi  
 $\lfloor a + b \rfloor = a + \lfloor b \rfloor$ .

Sada imamo

$$\left\lfloor \frac{x^2+3}{x+2} \right\rfloor =$$

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $\left\lfloor \frac{x^2+3}{x+2} \right\rfloor = x - 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ . Na isti način kao u prethodnom zadatku vidimo da je  $x$  cijeli broj.

Primijetimo da za cijeli broj  $a$  i realan broj  $b$  vrijedi  
 $\lfloor a + b \rfloor = a + \lfloor b \rfloor$ .

Sada imamo

$$\left\lfloor \frac{x^2 + 3}{x + 2} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{x^2 - 4 + 7}{x + 2} \right\rfloor =$$

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $\left\lfloor \frac{x^2+3}{x+2} \right\rfloor = x - 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ . Na isti način kao u prethodnom zadatku vidimo da je  $x$  cijeli broj.

Primijetimo da za cijeli broj  $a$  i realan broj  $b$  vrijedi  
 $\lfloor a + b \rfloor = a + \lfloor b \rfloor$ .

Sada imamo

$$\left\lfloor \frac{x^2 + 3}{x + 2} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{x^2 - 4 + 7}{x + 2} \right\rfloor = \left\lfloor x - 2 + \frac{7}{x + 2} \right\rfloor =$$

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $\left\lfloor \frac{x^2+3}{x+2} \right\rfloor = x - 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ . Na isti način kao u prethodnom zadatku vidimo da je  $x$  cijeli broj.

Primijetimo da za cijeli broj  $a$  i realan broj  $b$  vrijedi  
 $\lfloor a + b \rfloor = a + \lfloor b \rfloor$ .

Sada imamo

$$\left\lfloor \frac{x^2 + 3}{x + 2} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{x^2 - 4 + 7}{x + 2} \right\rfloor = \left\lfloor x - 2 + \frac{7}{x + 2} \right\rfloor = x - 2 + \left\lfloor \frac{7}{x + 2} \right\rfloor.$$

# Cjelobrojne funkcije

## Zadatak.

Riješiti jednadžbu  $\left\lfloor \frac{x^2+3}{x+2} \right\rfloor = x - 1$ ,  $x \in \mathbb{R}$ . Na isti način kao u prethodnom zadatku vidimo da je  $x$  cijeli broj.

Primijetimo da za cijeli broj  $a$  i realan broj  $b$  vrijedi  
 $\lfloor a + b \rfloor = a + \lfloor b \rfloor$ .

Sada imamo

$$\left\lfloor \frac{x^2 + 3}{x + 2} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{x^2 - 4 + 7}{x + 2} \right\rfloor = \left\lfloor x - 2 + \frac{7}{x + 2} \right\rfloor = x - 2 + \left\lfloor \frac{7}{x + 2} \right\rfloor.$$

# Cjelobrojne funkcije

Jednadžba sada prelazi u

$$x - 2 + \left\lfloor \frac{7}{x+2} \right\rfloor = x - 1$$

# Cjelobrojne funkcije

Jednadžba sada prelazi u

$$x - 2 + \left\lfloor \frac{7}{x+2} \right\rfloor = x - 1$$

odakle je  $\left\lfloor \frac{7}{x+2} \right\rfloor = 1$ .

# Cjelobrojne funkcije

Jednadžba sada prelazi u

$$x - 2 + \left\lfloor \frac{7}{x+2} \right\rfloor = x - 1$$

odakle je  $\left\lfloor \frac{7}{x+2} \right\rfloor = 1$ .

Prema tome, tražimo sve cijele brojeve  $x$  takve da je  $1 \leq \frac{7}{x+2} < 2$

# Cjelobrojne funkcije

Jednadžba sada prelazi u

$$x - 2 + \left\lfloor \frac{7}{x+2} \right\rfloor = x - 1$$

odakle je  $\left\lfloor \frac{7}{x+2} \right\rfloor = 1$ .

Prema tome, tražimo sve cijele brojeve  $x$  takve da je  $1 \leq \frac{7}{x+2} < 2$   
pa je  $x \in \{2, 3, 4, 5\}$ .